

В.О. Архипова, ст. викл. (*ХНУРЕ, Харків*)

О.М. Муравйова, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

ПЕРЕВАГИ ТА ВИКЛИКИ ПЕРСОНАЛІЗОВАНОГО НАВЧАННЯ

Концепція персоналізованого навчання (ПН) охоплює широкий спектр освітніх програм, навчального досвіду, навчальних підходів та стратегій академічної підтримки, які призначені для задоволення різних навчальних потреб, інтересів та прагнень як окремих студентів, так і цілих груп.

Такий підхід до організації навчального процесу набуває надзвичайної актуальності в умовах пандемії та переходу до дистанційної форми навчання, тому що персоналізоване навчання, забезпечує більшу гнучкість роботи в малих групах, що надає студентам можливість вести навчальну діяльність, активніше брати участь в дискусіях, розробляти власні навчальні проекти, досліджувати теми, які їх цікавлять, і загалом підвищує мотивацію студентів до навчання.

Сьогодні викладачам потрібно знайти способи застосовувати ПН віртуально, з використанням мережеских сервісів та платформ (Google Classroom, Google meet, Zoom та ін.). Незважаючи на те, що формування досвіду дистанційного навчання може бути непростим завданням, дистанційні класи можуть бути розроблені так, щоб ефективно включати навчання, орієнтоване на студентів. а також застосовувати різноманітні мультимедійні ресурси для створення індивідуальних завдань.

Огляд низки широкомасштабних досліджень, пов'язаних із персоналізованим навчанням, свідчить про суттєві переваги використання підходу орієнтованого на студентів, а саме:

- підвищення рівня академічної успішності;
- відповідність змісту освіти інтересам студентів;
- набуття студентами компетентності та майстерності у своєму власному темпі;
- навчання студентів розробці стратегій навчання;
- навчання студентів контролювати свій прогрес під час вивчення нового матеріалу;
- вдосконалення навичок спілкування та співпраці студентів.

Необхідно зазначити, що існують також деякі потенційні виклики щодо впровадження ПН у організацію навчальної діяльності.

Перш за все, це питання дисципліни та classroom management (управління класом). Навчальне середовище, орієнтоване на студентів, дійсно може виглядати більш хаотичним, ніж традиційне середовище, орієнтоване на викладача, але це не є перешкодою до виявлення зацікавлених студентів, занурених у обрану ними навчальну діяльність.

Ця нова навчальна модель знаменує собою зміну розподілу відповідальності: студенти стають союзниками викладачів в управлінні класом. Співпраця, до якої викладачі приєднуються у якості керівників та фасилітаторів, лежить в основі персоналізованого навчання.

Ще одним викликом навчального середовища, орієнтованого на студентів, є те, що деякі студенти можуть відставати від інших з точки зору знань та розуміння. Однак у новій моделі студенти визначають, коли рухатися далі, а не викладачі. У довгостроковій перспективі це може стати ефективним способом забезпечити, щоб кожен навчався якнайкраще за своїми можливостями.

Поліпшення навчальних показників студентів та вищий рівень взаємодії з навчальним процесом підтверджують ефективність персоналізованого навчання. Значний відсоток викладачів, які працюють у навчальному середовищі, орієнтованому на студентів, також вважає цей досвід позитивним завдяки збільшенню можливостей самих студентів вирішувати дві речі: який матеріал вони вивчають та як вивчають. А викладачі мають можливість використовувати свої знання та досвід для підтримки зусиль студентів.

Хоча існують деякі проблеми у впровадженні персоналізованого навчання, їх можна успішно вирішити та подолати. Перехід до нової моделі повинен бути поступовим. Принципи ефективного проектування навчального середовища, орієнтованого на студентів, добре розроблені, але гнучкі. Ця гнучкість дозволяє кожному університету створювати навчальні програми, які відповідають його реальним цілям та вимогам.

Також виявляється, що студенти, які розуміють своє навчальне середовище та відчувають контроль над цим середовищем, частіше займаються протягом усього навчального дня.

По суті, персоналізоване навчання репрезентує те, що можуть робити студенти, коли відчувають цілковите залучення до навчального процесу. Впровадження цього підходу цілком може спричинити фундаментальну трансформацію національної культури навчання.